

Тести для підготовки студентів 3 курсу до теми: «Алкалоїди»

2347. До заготівлі рослинної сировини часто залучають дітей та школярів. Виберіть, до заготівлі якої лікарської рослинної сировини *не допускаються діти* і школярі.

A* *Herba Belladonnae*

B *Herba Hyperici*

C *Herba Bidentis*

D *Herba Leonuri*

E *Herba Origani*

1240. Лікарську рослинну сировину, яка містить *алкалоїди* сушать при температурі:

A* $50-60^{\circ}\text{C}$

B $30-45^{\circ}\text{C}$

C $70-80^{\circ}\text{C}$

D $80-90^{\circ}\text{C}$

E $90-100^{\circ}\text{C}$

2009. За яким списком необхідно зберігати листя беладони, блекоти і дурману, які вміщують тропанові *алкалоїди*.

A* *За списком Б*

B *За списком А*

C *За загальним списком*

D *За списком “Ефірноолійна сировина”*

E *Прирівняної до наркотичних*

12. Препарати трави *ефедри* виявляють бронхорозширюючу і психостимулюючу дію. Цю сировину і препарати слід зберігати:

A* *за списком Б*, як наркотичні засоби

B *за загальним списком*

C *як пахучу сировину*

D *як забарвлюючу сировину*

E *як отруйну сировину*

4. Однією з органолептичних характеристик справжності ЛРС є визначення смаку. Для якої ЛРС *смак не визначається?*

A* *дурману* звичайного

B *собачої кропиви п'ятилопатевої*

C *розторопші плямистої*

D *чебрецю звичайного*

E *пастернаку посівного*

3189. При проведенні товарознавчого аналізу сировини, виявлено, що вона складається з суміші стебел, листя, квіток і плодів. Стебла циліндричні,

довжиною до 4см, товщиною до 1,5см, світло-зелені з пухкою серцевиною. Квітки поодинокі, чашечка зубчата, **віночок трубчато-дзвоникуватий, буро-фіолетовий. Сировина отруйна.** Зроблений висновок, що ця сировина

- A* Трава *беладони*
- B Трава звіробою
- C Трава м'яти
- D Трава кропиви
- E Трава грициків

1032. На аналіз одержали ЛРС, яка являє собою суміш **яйцеподібно загострених листків до 25 см довжиною** і до 20 см шириною; основа листка клиноподібна, край крупновиймчастий; черешок довгий циліндричний. Жилкування листка перистосітчасте; головна **жилка** і жилки першого порядку **сильно виступають** на нижній поверхні листка. Зверху листки темно-зелені, зісподу – світліші. **Запах** слабкий, **наркотичний**. Смак не визначається. **Рослина отруйна!** Якій рослині належить описана ЛРС?

- A* *Datura stramonium*
- B *Passiflora incarnata*
- C *Chelidonium majus*
- D *Hyoscyamus niger*
- E *Vinca minor*

2008. При визначенні отруйної сировини враховують той факт, що лікарські рослини *Atropa belladonna*, *Hyoscyamus niger*, *Datura stramonium*, **мають спільну мікроскопічну діагностичну ознаку.** Вкажіть, що є такою ознакою.

- A* **Включення оксалату кальцію** в клітинах
- B Клітини епідерми з хвилястими стінками
- C Локалізація ефірних олій всередині клітин
- D Розташування клітин у два ряди
- E Наявність простих хвилястих волосків

1741. **Листя беладонни** містить тропанові алкалоїди і є отруйною домішкою до інших видів сировини. Цю домішку при мікродіагностуванні можливо визначити за наступними анатомічними ознаками:

- A* клітини, заповнені **піском оксалату кальцію**
- B клітини, містять ефірну олію
- C клітини, містять жирну олію
- D клітини, заповнені сферокристаллами
- E клітини, заповнені призмовидними кристаллами

1742. **Листя блекоти** містить тропанові алкалоїди і є отруйною домішкою до інших видів сировини. Цю домішку при мікродіагностуванні можливо визначити за наступними анатомічними ознаками:

- A* клітини, заповнені **призмовидними кристаллами**
- B клітини, містять ефірну олію

- С* клітини, містять жирну олію,
- Д* клітини, заповнені сферокристаллами
- Е* клітини, заповнені піском оксалату кальцію

1743. *Листя дурману* містить тропанові алкалоїди і є отруйною домішкою до інших видів сировини. Цю домішку при мікродіагностиці можливо визначити за наступними анатомічними ознаками:

- А** **багаточисельні друзи**
- В* клітини зі слизом
- С* клітини з рафідами
- Д* клітини з голчатими кристаллами
- Е* клітини, заповнені піском оксалату кальцію

1526. Характерною мікродіагностичною ознакою лікарської рослинної сировини - *листя дурману* є наявність багатоклітинних бородавчастих волосків, а також включення оксалату кальцію, які називають:

- А* **Друзами**
- В* Рафідами
- С* клітинами-літоцистами
- Д* Мікрокристалічним піском
- Е* Голчастими кристаллами

1529. Характерною мікродіагностичною ознакою *листя блекоти* є наявність багатоклітинних простих і головчастих волосків, а також включень оксалату кальцію які називають:

- А** **Призматичними кристаллами;**
- В* Друзами;
- С* Цистолітами;
- Д* Голчастими кристаллами;
- Е* Рафідами

3032. Препарати *плодів перцю* стручкового використовують як подразнюючий, зігріваючий засіб для лікування невралгії, радикуліту. Цей ефект обумовлений:

- А** **Капсаїциноїдами**
- В* Сапонінами
- С* Флавоноїдами
- Д* Каротиноїдами
- Е* Фенологікозидами

1008. Алкалоїд *кодеїн* призначають для заспокоєння кашлю. Яка лікарська рослинна сировина містить цей алкалоїд?

- А** **Коробочки маку** снотворного
- В* Трава маклеї
- С* Трава чистотілу

D Трава барвінку малого
E Листя чаю

2348. *Кодеїн* для медичних цілей можна отримати напівсинтетичним шляхом з рослинного алкалоїду *такої же хімічної структури*. Виберіть цей алкалоїд:

*A** *Морфін*
B Папаверін
C Берберін
D Протопін
E Хелідонін

1169. Види рослин родини макові містять ізохінолинові алкалоїди і широко використовуються в медицині. Вкажіть, який вид зростає *в дикому виді і культивується в Україні*:

*A** *Мачок жовтий*
B Мак снотворний
C Маклея серцевидна
D Маклея дрібноплода
E Мак самосійка

1170. Траву *мачка жовтого* використовують як протикашлевий засіб. Якість цієї сировини характеризується вмістом:

*A** *Глауцину*
B Берберину
C Пахікарпіну
D Розевіну
E Сангвінаріну

2521. Траву *мачка жовтого* (*Herba **Glaucii** flavi*) використовують для одержання лікарських засобів з протикашлевою дією. Який алкалоїд виділяють з неї.

*A** *глауцин*
B гіндарин
C кодеїн
D термопсин
E протопін

419. Алкалоїд *глауцин* має протикашлеву дію. Яка лікарська рослинна сировина містить цей алкалоїд?

*A** Трава *мачка жовтого*
B Трава маклеї
C Трава чистотілу
D Трава барвінку малого
E Листя чаю

3045. Алкалоїд *глауцин* виявляє противокашлеву активність і входить до складу ряду вітчизняних і закордонних препаратів. Джерелом цього алкалоїду є:

A* *Трава мачка жовтого*

B Трава маклеї серцевидної

C Трава чистотілу великого

D Трава беладонни звичайної

E Трава блекоти чорної

1746. Препарати *катарантуса* рожевого використовують для лікування лімфогранульоматозу, гематосаркоми в терапії гострого лейкозу. Стандартизацію якості цієї сировини проводять за вмістом:

A* *вінбластину*

B гарміну

C атропіну

D гіосціаміну

E строфантинину

1747. Препарати коренів *раувольфії* зміїної використовують для лікування гіпертонії. Доброякісність цієї сировини проводять за вмістом:

A* *резерпіну*

B атропіну

C гіосціаміну

D вінбластину

E адонітоксину

1748. Препарати *маткових ріжків* використовують в акушерсько-гінекологічній практиці для скорочення матки і при серцево-судинних захворюваннях. Доброякісність цієї сировини проводять за вмістом:

A* *ерготоксину*

B атропіну

C гіосціаміну

D резерпіну

E аймаліну

1844. При хімічному аналізі спиртового витягу з коренів барбарису був отриманий позитивний результат з реактивом *Драгендорфа*. Про наявність якого класу БАР свідчить проведена реакція:

A* *Алкалоїдів*

B Стероїдів

C Тритерпеноїдів

D Фурокумаринів

E Хромонів

3030. При заготівлі ряду видів ЛРС можлива присутність отруйної домішки, що містить *алкалоїди*. Цей клас сполук можна ідентифікувати за допомогою реакції:

A* з реактивом *Драгендорфа*

B з реактивом Легалья

C з реактивом Трим-Хіла

D з реактивом Шталя

E з реактивом Фелінга

3760. При обробці хроматограми екстракту листя беладони реактивом *Драгендорфа* на жовтому фоні виявляються жовтогарячі або оранжево-червоні плями. Це свідчить про наявність:

A* *Алкалоїдів*

B Сапонінів

C Дубильних речовин

D Серцевих глікозидів

E Фенологікозидів

933. В контрольно-аналітичній лабораторії виконують аналіз лікарської речовини з групи алкалоїдів. Вкажіть, який з наведених лікарських засобів дає позитивну реакцію *Віталі-Морена*

A* *Скополаміну* гідробромід

B Платифіліну гідротартрат

C Хініну сульфат

D Папаверину гідрохлорид

E Морфіну гідрохлорид

498. Яка лікарська речовина з групи алкалоїдів – похідних пурину утворює білий осад з *0,1 % розчином таніну*?

A* *Кофеїн*

B Теобромін

C Теофілін

D Еуфілін

E Дипрофілін

1031. Представники родини *Solanaceae* широко використовуються в медичній практиці як алкалоїдовмісні рослини. Який із представників родини є *джерелом* одержання *стероїдних алкалоїдів*?

A* *Solanum laciniatum*

B *Scopolia carniolica*

C *Capsicum annuum*

D *Solanum tuberosum*

E *Atropa belladonna*

2646. Препарат *Астматін* застосовується при бронхіальній астмі. Який вид рослинної сировини, що вміщує тропанові алкалоїди, є складовою частиною

цього препарату?

A* Блекота чорна

B Маткові ріжки

C Подорожник великий

D М'ята перцева

E Чистотіл великий

3190. З рослинної сировини виготовляють настойку, екстракти, які входять до комплексних препаратів **Белатамінал**, **Бекарбон**, **Бесалол**, **Белалгін** та ін. Для цього використовують:

A* траву **беладони**

B траву конвалії

C траву астрагалу

D траву череди (причепи)

E траву чистотілу

1754. Препарати **Пасит**, **Новопасит** використовують як транквілізуючий, седативний і легкий снодійний засіб. Джерелом одержання цих препаратів є:

A* **трава страстоцвіту інкарнатного**

B трава причепи

C листя шавлії

D трава оману

E трава барвінку малого

1029. При неврастенії, безсонні, клімактеричних порушеннях рекомендують використовувати такий фітопрепарат на основі **алкалоїдовмісної** сировини:

A* **Новопасит**

B Ерготамін

C Глауцину гідрохлорид

D Секуриніну нітрат

E Вінбластин

3203. Препарати **Аймалін** та **Пульснорма** призначають як антиаритмічні засоби. Яка рослинна сировина є джерелом одержання цих препаратів?

A* Корені **раувольфії**

B Трава барвінку малого

C Листя дурману

D Листя катарантуса рожевого

E Насіння чилібухи

333. **Колхіцинови** алкалоїди застосовуються для лікування злоякісних пухлин. Джерелом одержання їх є:

A* **Пізньоцвіт** прегарний

B Термопсис ланцетовидний

C Барвінок малий

D Беладона звичайна

E Лобелія одутла

864. Вкажіть ЛРС, яку використовують для виробництва *колхамінової* мазі:

*A** бульбоцибулини *пізньоцвіту*

B кореневище з коренями чемериці

C кореневище скополії карніолійської

D корені красавки

E корені раувольфії

335. Для виготовлення препарату *Сангвіритрин*, що виявляє антимікробну активність, використовують рослинну сировину:

*A** *Маклеї серцевидної*

B Дурману індійського

C Чистотілу звичайного

D Перцю стручкового

E Термопсису ланцетовидного

1396. Відомо, що джерелом БАР можуть бути *гриби*. Наприклад, джерелом індольних *алкалоїдів* є :

*A** *Спориння* пурпурова (ріжки)

B Раувольфія зміїна

C Чилібуха

D Баранець звичайний

E Скополія карніолійська

1857. Лікарській рослинний препарат *Україн* застосовується як протипухлинний засіб. Сировиною для його виробництва є:

*A** Трава *чистотіла* звичайного

B Листя шавлії лікарської

C Листя м'яти перцевої

D Трава кропиви собачої

E Корень барбарису звичайного

3450. Алкалоїд *кодеїн*, що проявляє протикашлеву активність, має також наркотичний ефект. Тому в дитячій практиці його варто замінити іншим алкалоїдом, який не має побічного ефекту:

*A** *Глауцином*

B Папаверином

C Тебаїном

D Капсаїцином

E Йервіном

2940. Замініть хворому відсутній в аптеці *глауцину* гідрохлорид на інший рослинний препарат аналогічної дії:

*A** *Бронхолітин*

B Мукалтин

- C Кодеїну фосфат
- D Таблетки від кашлю
- E Галантаміну гідробромид

3557. Відомо, що листя *барбарису* виявляє *кровоспинну* дію при гіпотонії матки. Яка лікарська рослина має аналогічну дію:

- A* Трава *гірчака перцевого*
- B Корені кульбаби
- C Квітки цмину
- D Квітки пижма
- E Трава чистотілу

54. Представники родини Solanaceae широко використовуються в медичній практиці як алкалоїдовмісні рослини. Який із представників родини є джерелом для напівсинтетичного отримання кортикостероїдних гормональних препаратів?

- A. Solanum laciniatum
- B. Atropa belladonna
- C. Datura Stramonium
- D. Hyoscyamus niger
- E. Solanum tuberosum

105. Виберіть з перелічених рослин такі, що вміщують індолльні алкалоїди:

- A. Раувольфія зміїна, барвінок малий
- B. Чистотіл великий, мак снотворний
- C. Дурман звичайний, блекота чорна
- D. Ефедрa хвощова, пізцвоцвіт осінній
- E. Шоколадне дерево, чай китайський

191. Листя дурману звичайного може викликати отруєння під час заготівлі. Який клас біологічно активних речовин спричиняє таку дію?

- A. Алкалоїди
- B. Таніни
- C. Полісахариди
- D. Сапоніни
- E. Ефірна олія

42. Вкажіть лікарську рослину, відвар якої використовують для лікування хронічного алкоголізму, оскільки при внутрішньому застосуванні з'являється умовнорефлекторна огида до алкоголю:

- A. Баранець звичайний
- B. Мачок жовтий
- C. Термопсис ланцетовидний
- D. Софора товстоплода
- E. Мак снодійний

43. Супозиторії "Анузол" та "Бетіол" мають болетамувальну дію і використовуються для лікування геморою. Екстракт якої лікарської рослини входить до складу цих препаратів?

- A. Беладона звичайна
- B. Барбарис звичайний
- C. Блекота чорна
- D. Бузина чорна
- E. Чорниця звичайна

65. При заготівлі рослинної сировини, що містить сильнодіючі та отруйні речовини, можуть спостерігатися випадки отруєння. До заготівлі якої рослинної сировини не слід допускати неповнолітніх та вагітних?

- A. Трава чистотілу
- B. Листя горіха
- C. Кореневища з коренями валеріани
- D. Кора крушини
- E. Плоди чорниці

66. Настоянку та чемеричну воду, яку отримують з кореневищ з коренями чемериці Лобеля, використовують як:

- A. Зовнішній протипаразитарний засіб
- B. Антигельмінтний засіб
- C. Проносний засіб
- D. Заспокійливий засіб
- E. Апетитний засіб

89. В аптеку надійшла партія сировини трава чистотілу. За яких умов зберігають таку сировину?

- A. Група сильнодіючих і отруйних видів ЛРС
- B. Група ЛРС з подразнюючими властивостями
- C. Загальний список
- D. Окремо від інших видів, ЛРС, що вміщує ефірні олії
- E. У прохолодних умовах

109. Колхамін - алкалоїд, який виявляє протипухлинну дію. Яка лікарська рослинна сировина містить цей алкалоїд?

- A. Пізньоцвіту бульбоцибулини свіжі
- B. Жовтушника трава свіжа
- C. Алое листки свіжі
- D. Барвінку малого трава
- E. Чаю листки

110. З трави беладони звичайної виготовляють екстракт, який входить до складу комплексних препаратів зі спазмолітичною активністю. Виберіть цей препарат:

- A. Беластезин

- В. Оліметин
- С. Солутан
- Д. Уролесан
- Е. Гербогастрин

125. Проконсультуйте провізора-інтерна, який із наведених нижче активних інгредієнтів відхаркувальних рослинних препаратів може спричинити блювання при перевищенні дози?

- А. Трава термопсису
- В. Листя плюща
- С. Трава чебрецю
- Д. Коріння солодки
- Е. Корінь алтеї

143. Алкалоїд глауцин проявляє протикашлеву та спазмолітичну активність. Вкажіть рослинну сировину, яка є джерелом глауцину для створення лікарських засобів:

- А. Мачка жовтого трава
- В. Горицвіту весняного трава
- С. Аралії високої корені
- Д. Лаванди вузьколистої квіти
- Е. Бадану товстолистого кореневища

51. В аптеці виготовляють супозиторії з екстрактом беладони. Вкажіть суміш, яку використовують для приготування розчину густого екстракту беладони:

- А. Спирт-вода-гліцерин
- В. Гліцерин-масло вазелінове-вода
- С. Спирт-вода-олія
- Д. Вода-гліцерин-ефір
- Е. Вода-ефір-спирт

74. Однією з групових якісних реакцій на алкалоїди, похідні тропової кислоти є реакція Віталі-Морена. В результаті реакції спостерігається:

- А. Фіолетове забарвлення
- В. Зелений осад
- С. Синє забарвлення
- Д. Запах зелених яблук
- Е. Жовто-зелена флуоресценція

87. Колхамін алкалоїд, який має протипухлинну дію. Яка лікарська рослинна сировина містить цей алкалоїд?

- А. Пізньоцвіту бульбоцибулини свіжі
- В. Жовтушника трава свіжа
- С. Алое листки свіжі

- D. Барвінку малого трава
- E. Чаю листки

89. Основними діючими речовинами маку снотворного є морфін, кодеїн, папаверин. До якого класу біологічно активних речовин вони належать?

- A. Алкалоїди
- B. Флавоноїди
- C. Сапоніни
- D. Іридоїди
- E. Ксантони

90. Алкалоїд, що міститься в раувольфії, входить до складу препарату, який проявляєантиаритмічну активність. Вкажіть даний препарат:

- A. Аймалін
- B. Новопасит
- C. Бесалол
- D. Канесцин
- E. Берберіну бісульфат

95. З трави беладони звичайної виготовляють екстракт, який входить до складу комплексних препаратів зі спазмолітичною активністю. Виберіть цей препарат:

- A. Беластезин
- B. Оліметин
- C. Мукалтин
- D. Уролесан
- E. Гербогастрин